

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 190/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. apríla 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], zastúpeného advokátkou JUDr. Miriam Podhradskou, Advokátska kancelária JUDr. Miriam Podhradská, s. r. o., A. Pietra 10645/17, Martin, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 15 P 150/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. apríla 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 P 150/2013 (ďalej len „namietané konanie“).

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„Sťažovateľ sa návrhom na začatie konania zo dňa 26.07.2013 domáhal úpravy práv a povinnosti k maloletému dieťaťu a zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Konanie je vedené na OS Žilina pod. sp. zn. 15P/150/2013.

Následne sa konalo... pojednávanie v danej veci dňa 10.12.2013... dňa 10.06.2014... 24.10.2014... 24.02.2015... 19.04.2015... dňa 22.11.2016...

V období od 10.06.2014 resp. 24.10.2014 do 24.02.2015 okrem vytyčenia termínu pojednávania, ktorý sťažovateľ urgoval písomne listom zo dňa 18.11.2014, súd neurobil v tomto smere žiadny úkon, a to všetko napriek tomu, že ide o vec starostlivosti o maloletých. ...

Sťažovateľ podal na Ústavný súd SR ústavnú sťažnosť... na porušenie základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy... a... čl. 6 ods. 1 Dohovoru... zo dňa 22.9.2015 v konaní vedenom na OS Žilina pod sp. zn. 15P/150/2013.

Ústavný súd nálezom sp. zn. III. ÚS 610/2015 zo dňa 12.4.2016 rozhodol:

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 15P/150/2013 porušené boli.

2. Okresnému súdu Žilina prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 15P/150/2013 konal bez zbytočných prietáhov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1000 €..., ktoré je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Napriek vyššie vymedzenému nálezu Ústavného súdu SR a v ňom vymedzenom príkaze Okresnému súdu Žilina, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 15P/150/2013 konal

bez zbytočných prietáhov máme za to, že v danom konaní dochádza opätovne k prietáhom v konaní.“

3. Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 15P/150/2013 porušené boli.

2. Okresnému súdu Žilina prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 15P/150/2013 konal bez zbytočných prietáhov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 5000 €..., ktoré je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Žilina je povinný uhradiť sťažovateľovi. [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 312,34 € za 2 úkony právnej pomoci... na účet jeho právnej zástupkyňi JUDr. Miriam Podhradskej... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03, III. ÚS 263/03, III. ÚS 218/07).

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...

9. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola... v primeranej lehote prejednaná... súdom.

10. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

11. Predmetom konania je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho

záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 P 150/2013.

K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní v období do vydania nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 610/2015-32 z 12. apríla 2016

12. Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, resp. ak ústavný súd v tej istej veci koná.

13. Ústavný súd zistil, že sťažovateľ doručil ústavnému súdu 3. apríla 2017 sťažnosť, ktorá sa týka tej istej veci, o ktorej ústavný súd už konal, resp. rozhodol, a to svojím nálezom č. k. III. ÚS 610/2015-32 z 12. apríla 2016.

14. Z uvedeného dôvodu ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 24 zákona o ústavnom súde odmietol ako neprípustnú.

K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní v období po vydaní nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 610/2015-32 z 12. apríla 2016

15. Ako už bolo uvedené, ústavný súd nálezom č. k. III. ÚS 610/2015-32 z 12. apríla 2016 vyslovil porušenie práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní, okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prietáhov a priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 1 000 €. Vzhľadom na uvedené preskúmal ústavný súd namietaný postup okresného súdu osobitne v období po vydaní nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 610/2015-32 z 12. apríla 2016.

16. Sťažovateľ 28. septembra 2016 podal predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietáhy v konaní, ktorú okresný súd uznal za dôvodnú a vo svojom vyjadrení uviedol,

že „*bol určený termín pojednávania na deň 22.11.2016 a je predpoklad rozhodnutia vo veci samej*“.

17. Sťažovateľ na pojednávaní 22. novembra 2016 vzal späť sčasti žalobný návrh (v konaní o udelenie súhlasu na určenie základnej školy). Z uvedeného dôvodu bolo predmetné pojednávanie odročené.

18. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné bez ďalšieho kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 63/00). Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 35/01, I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, III. ÚS 59/05, III. ÚS 103/05). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy alebo prejednávanie záležitosti v neprimeranej lehote v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru, nevysloví porušenie uvedených práv (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu nevyhovie (I. ÚS 11/00) alebo sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 17/01, I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04, IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

19. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru, že postup okresného súdu v namietanom konaní v období po vydaní nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 610/2015-32 z 12. apríla 2016 nie je poznamenaný prietahmi takej intenzity, že by ich bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť sťažovateľa v tejto jej časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie a ústavný súd sa už nimi nezaoberal.

20. Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd považuje za potrebné poznamenať, že prípadná nečinnosť okresného súdu v ďalšom priebehu namietaného konania, resp. jeho neefektívna činnosť by mohla z pohľadu sťažovateľa spôsobiť porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo nevylučuje, aby v takomto prípade podali ústavnému súdu novú sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. apríla 2017